

جزوات دانشگاه صنعتی اصفهان

[@JOZVE_IUT](https://www.instagram.com/JOZVE_IUT)

آمار ریاضی (سری ۲)

۱ - فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع $N(\mu, 100)$ باشد و $\bar{x} = 113.5$ فرض $H_0: \mu = 110$ را مقابل فرض $H_1: \mu > 110$ با $\alpha = 0.05$ و نیز $\alpha = 0.1$ بیازمایید

۲ - سوال ۱ را با $H_1: \mu < 110$ انجام دهید.

۳ - سوال ۱ را با $H_1: \mu \neq 110$ انجام دهید.

۴ - فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع $N(\mu, 16)$ باشد و $S = 1.5$ و $\bar{x} = 102.4$ فرض سارن $H_0: \mu = 101$ را مقابل فرض مرکب $H_1: \mu > 101$ با $\alpha = 0.05$ قبول یا رد کنیم؟

۵ - سوال ۴ را با $H_1: \mu < 101$ انجام دهید.

۶ - سوال ۴ را با $H_1: \mu \neq 101$ انجام دهید.

۷ - فرض کنید X دارای توزیع درجه اولی با پارامترهای $n=40$ و p باشد. می خواهیم فرض $H_0: p = p_0 = 1/43$ را مقابل فرض $H_1: p \neq p_0$ بیازماییم.

هرگاه نصف مقادیر مشاهده شده مدفقت باشد آیا H_0 با $\alpha = 0.1$ رد می شود؟

۸ - سوال ۷ را با $H_1: p > p_0$ انجام دهید.

۹ - سوال ۷ را با $H_1: p < p_0$ انجام دهید.

۱۰ - فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع $N(\mu, 16)$ باشد و $S^2 = 9.188$ آیا فرض $H_0: \sigma^2 = 25$ مقابل فرض $H_1: \sigma^2 < 25$ با $\alpha = 0.05$ رد می شود؟

۱۱ - سوال ۱۰ را با $H_1: \sigma^2 > 25$ انجام دهید.

۱۲ - سوال ۱۰ را با $H_1: \sigma^2 \neq 25$ انجام دهید.

آمار و احتمال مهندسی (جلد دوم - سری اول)

سین آمار ریاضی (سری اول)

۱. هرگاه $X_1, X_2, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی با تابع چگالی احتمال $f_\theta(x)$ باشد برآورد کننده درستگامی ماکسیم θ و نیز برآورد کننده گشادری θ را در هر یک از حالات زیر بدست آورید:

الف) $f_\theta(x) = \theta e^{-\theta x} / x! , x=0,1,2,\dots, \theta > 0$

ب) (سریست) $f_\theta(x) = \theta x^{\theta-1}, 0 < x < 1, \theta > 0$

ج) $f_\theta(x) = \frac{1}{\theta} e^{-x/\theta}, 0 < x < \infty, 0 < \theta < \infty$

د) $f_\theta(x) = e^{-(x-\theta)}, \theta \leq x < \infty, -\infty < \theta < \infty$

۲. فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع نرمال $N(\mu, \sigma^2)$ باشد. هرگاه $\bar{x} = 81.2$ یک بازه اطمینان ۰.۹۵ برای μ بدست آورید.

۳. فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع $N(\mu, 9)$ باشد. n را به نحوی بیابید که به طور تقریبی $P(-1 < \bar{x} - \mu < 1) = 0.9$.

۴. فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع $N(\mu, \sigma^2)$ باشد که $\bar{x} = 4.7$ و $s^2 = 5.76$ یک بازه اطمینان ۰.۹ در μ بدست آورید.

۵. دو نمونه تصادفی مستقل هر یک از اندازه ۱۰ از توزیع های $N(\mu_1, \sigma_1^2)$ و $N(\mu_2, \sigma_2^2)$ مقابله $\bar{x} = 4.8, s_1^2 = 8.64, \bar{y} = 5.6, s_2^2 = 7.88$ را بدست می دهد. یک بازه اطمینان ۰.۹۵ در $\mu_1 - \mu_2$ بدست آورید.

۶. فرض کنید $\bar{X}$ و $\bar{Y}$ میانگین های دو نمونه تصادفی مستقل هر یک از اندازه n از توزیع های به ترتیب $N(\mu_1, \sigma_1^2)$ و $N(\mu_2, \sigma_2^2)$ باشند که در آن σ_1 معلوم است. n را به نحوی بیابید که

$$P\left(\bar{X} - \bar{Y} - \frac{\sigma_1}{5} < \mu_1 - \mu_2 < \bar{X} - \bar{Y} + \frac{\sigma_1}{5}\right) = 0.9$$

۷. هرگاه $7/9, 8/13, 9/14, 10/18, 11/22, 12/28, 13/35, 14/42$ مقابله مشاهده شده یک نمونه تصادفی اندازه ۹ از توزیع $N(\mu, \sigma^2)$ باشد یک بازه اطمینان ۰.۹ در μ برای σ^2 بیابید.

۸. مقابله بدست آمده برای میانگین و واریانس یک نمونه تصادفی اندازه ۱۵ از توزیع $N(\mu, \sigma^2)$ به ترتیب $\bar{x} = 3.2$ و $s^2 = 4.24$ هستند. یک بازه اطمینان ۰.۹ در μ برای σ^2 بدست آورید.

۹. فرض کنید دو نمونه تصادفی مستقل به اندازه های $n=14$ و $m=10$ از دو توزیع $N(\mu_1, \sigma_1^2)$ و $N(\mu_2, \sigma_2^2)$ به ترتیب مقابله $\bar{x} = 3.4, s_1^2 = 4.14$ و $\bar{y} = 1.24, s_2^2 = 7.24$ را بدست می دهیم. واریانس σ_1^2 و σ_2^2 تصادفی بدست دهد. یک بازه اطمینان ۰.۹ در $\mu_1 - \mu_2$ برای σ_1^2 / σ_2^2 بیابید. هرگاه $\mu_1 = \mu_2$ محمول باشند.

۱۰. فرض کنید $\bar{X}$ و $\bar{Y}$ به ترتیب واریانس های نمونه های تصادفی اندازه های n, m از دو توزیع $N(\mu_1, \sigma_1^2)$ و $N(\mu_2, \sigma_2^2)$ باشند. از اینکه $\sigma_1^2 / \sigma_2^2 = k$ در این توزیع $\bar{X}$ با $n+m-2$ درجه آزادی است استفاده نموده تا یک بازه اطمینان برای σ_1^2 / σ_2^2 بیابید.

احتمال و شمارش

- ۱- اگر A و B مستقل باشند و $A \cap B \neq \emptyset$ باشد، نشان دهید $P(A) > 0$ و $P(B) > 0$ است.
- ۲- فرض کنید S یک فضای نمونه باشد و $A \subset S$ و $B \subset S$. اگر $P(A) > 0$ باشد، نشان دهید

$$B \subset A \Rightarrow P(B|A) = \frac{P(B)}{P(A)} \quad \text{و} \quad A \subset B \Rightarrow P(B|A) = 1$$

- ۳- گوییم شامل ۳ تدریس قرمز و ۷ تدریس آبی رنگی ۲ شامل و تدریس قرمز و ۴ تدریس آبی است. یک کتیب به طرز تصادفی انتخاب و یک تدریس از آن برداشته می‌گردد. (الف) احتمال آن که تدریس قرمز باشد را محاسبه کنید. (ب) با فرض این که تدریس برداشته شده قرمز باشد، احتمال شرطی که آن تدریس از کتیب دوم باشد را محاسبه کنید.

۴- فرض کنید متغیر تصادفی X دارای تابع احتمال $P(x) = c \left(\frac{x}{3}\right)^2$, $x=1,2,\dots$ (در سایر نقاط) باشد. c را بیابید.

۵- هرگاه X یک متغیر تصادفی با تابع چگالی احتمال $f(x) = \begin{cases} c(1-x^2), & -1 < x < 1 \\ 0, & \text{سایر نقاط} \end{cases}$ باشد (الف) مقدار c را بیابید. (ب) تابع توزیع X را به دست آورید و با استفاده از آن $P(0 < X < \frac{1}{2})$ را محاسبه کنید.

۶- هرگاه متغیر تصادفی X دارای تابع توزیع $F(x) = \begin{cases} 0, & x < -1 \\ \frac{1}{2}, & -1 \leq x < 0 \\ \frac{x}{2}, & 0 \leq x < 1 \\ 1, & x \geq 1 \end{cases}$ باشد (الف) چگالی $f(x)$ را بیابید. (ب) $E(e^{2x+1})$ را محاسبه کنید.

- ۷- برای هر یک از تابع چگالی احتمال X زیر $P(|X| < 1)$ و $P(X^2 < 9)$ را محاسبه کنید.

(الف) $f(x) = \frac{x^2}{18}$, $-3 < x < 3$ (در سایر نقاط)

(ب) $f(x) = \frac{x+2}{18}$, $-2 < x < 4$ (در سایر نقاط)

- ۸- هرگاه $f(x) = \frac{1}{2x}$ برای $1 < x < 16$ و در سایر نقاط تابع چگالی

احتمال X باشد، $A_1 = (1, 2)$ ، $A_2 = (5, 16)$ را محاسبه کنید

$P(A_1 \cup A_2)$ ، $P(A_1 \cap A_2)$

۹. هرگاه $P(X) = \frac{x}{15}$, $x=1,2,3,4,5$ تابع احتمال X باشد می بیند

$$P(X=1 \text{ یا } X=2), P\left(\frac{1}{2} < X < \frac{5}{2}\right), P(1 \leq X \leq 2)$$

۱۰. فرض کنید X دارای توزیع رجهای با پارامترهای $n=50$ و $p=\frac{1}{25}$ باشد.

الف) $P(X \leq 1)$ را بیابید.

ب) $P(X \leq 1)$ را با استفاده از تقریب پد آمدن بیابید.

۱۱. هرگاه X دارای توزیع رجهای با پارامترهای $n=2$, $p=0.5$ و Y دارای

توزیع رجهای با پارامترهای $n=4$, $p=0.5$ باشد و $P(X > 1) = \frac{5}{9}$ محاسبه کنید $P(Y > 1)$.

۱۲. هرگاه X دارای توزیع کینداخت $[2, 10]$ باشد، میانگین و واریانس X و $E((X+2)^3)$ را بیابید.

۱۳. هرگاه X دارای توزیع نمایی با پارامتر ۲ باشد $P(|X| \leq 2)$ را بیابید.

۱۴. هرگاه X دارای توزیع $N(100, 75)$ باشد $P(X < 40)$ و

$P(70 < X < 100)$ را بیابید.

۱۵. هرگاه X دارای توزیع $N(\mu, \sigma^2)$ باشد a را به گونه ای بیابید

$$P\left(-a < \frac{X-\mu}{\sigma} < a\right) = 0.9$$

۱۶. هرگاه X دارای توزیع $N(\mu, \sigma^2)$ باشد به گونه ای که

$$P(X < 94) = 0.95 \quad \text{و} \quad P(X < 19) = 0.9$$

مقادیر μ و σ را به دست آورید.

$P(x, y)$	x				
	0	1	2	3	4
0	0.5	0.1	0.1	0.4	0.1
1	0.5	0.2	0.1	0.3	0.2
2	0.5	0.1	0.5	0.5	0.5

۱۸. فرض کنید X و Y دارای تابع احتمال تدرام تحریف شده در

دول ردبر داشته باشند. الف) $P(X > 2, Y > 1)$ و $P(Y \leq 1)$ را بیابید.
 ب) تابع چگالی احتمال تدرام X_1 و X_2 را بیابید. ج) $P(Y=0 | X=0)$ را بیابید.
 د) آیا X و Y مستقل هستند؟ ه) $E(X-Y)$ را محاسبه کنید. و) ضریب همبستگی X و Y را بدست آورید. ز) تابع مولد تدرام X و Y را بدست آورید.

۱۹. هرگاه $0 < x_1 < x_2 < 1$ ، $0 < x_2 < x_1 < 1$ و $f(x_1, x_2) = c_1 x_1 / x_2$ (در سایر نقاط) و

ب) تابع چگالی احتمال تدرام X_1 و X_2 را بیابید. ج) $P(\frac{1}{8} < X_2 = \frac{5}{8} | \frac{1}{4} < X_1 < \frac{1}{2})$ را محاسبه کنید.
 د) $P(\frac{1}{4} < X_1 < \frac{1}{2})$ را محاسبه کنید.

۲۰. نشان دهید متغیرهای تصادفی X_1 و X_2 با تابع چگالی احتمال تدرام زیر مستقل هستند:
 $f(x_1, x_2) = 0$ (در سایر نقاط) $0 < x_1 < 1$ ، $0 < x_2 < 1 - x_1$ ، $f(x_1, x_2) = 12x_1 x_2 (1 - x_2)$

۲۱. نشان دهید متغیرهای تصادفی گسسته X_1 و X_2 با تابع احتمال تدرام زیر مستقل هستند:
 $P(x_1, x_2) = 0$ (در سایر نقاط) $x_1 = 1, 2, 3, 4$ ، $x_2 = 1, 2, 3, 4$ ، $P(x_1, x_2) = 1/16$

۲۲. هرگاه $X_1, X_2, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع پدآسون با پارامتر λ باشد
 $P(\bar{X} > 1.5)$ را محاسبه کنید. جواب خود را با تقریب نرمال مقایسه کنید.

۲۳. فرض کنید $X_1, X_2, \dots, X_n$ یک نمونه تصادفی از توزیع $f(x) = 3x^2$ ، $0 < x < 1$ (در سایر نقاط $f(x) = 0$) باشد.

۲۴. حد مرکزی به طرد تقریبی محاسبه کنید.
 $P(0.16 < (\sum_{i=1}^{15} X_i) / 15 < 0.18)$ را با استفاده از قضیه

مسائل اضافی (آمار احتمال مهندسی)

۱- سرایداری یک دسته کلید ۸ تایی برای باز کردن در ۸ اتاق دارد که هر کلید تنها در یک اتاق را باز میکند. اگر در ۴۰٪ از این اتاق ها قفل نباشد و او ۳ کلید را به طور تصادفی همراه آورده باشد؛ احتمال اینکه او بتواند وارد اتاق شود را بیابید.

۲- یک آزمایشگاه تشخیص سرطان با احتمال ۵٪ برای بیماران غیر سرطانی پاسخ مثبت و با احتمال ۹۹٪ برای بیماران سرطانی پاسخ مثبت میدهد. از بین بیماران یک بیمارستان که ۷٪ آنها سرطانی هستند بیماری را به تصادف انتخاب کرده و آزمایش روی وی مثبت نشان داده شده است. احتمال اینکه بیمار سرطانی باشد چقدر است؟

۳- خانواده ای ۳ فرزند دارد. اگر فرزند اول و آخر از یک جنس باشند؛ احتمال همجنس بودن تمام فرزندان را بیابید.

جزوات دانشگاه صنعتی اصفهان

[@JOZVE_IUT](https://www.instagram.com/JOZVE_IUT)